

ДО УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ТА СЕЛЯНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ АМЕРИКИ І КАНАДИ.

(Від студентів Кам'янецького Сільсько-Господарського Інституту та Робітничо-Селянського Факультету на Поділля.)

Дорогі Товариші! Багато Вас розкидало по великому терені Нового Світа. В силу економічних та політичних обставин Ви примушені були кинути Україну і шукати собі кращої долі на новій землі. Оселившись на нових місцях Ви живете своїм особливим життям, згуртовані в колонії, відірвані від України, який знаходиться в У.С.Р.Р. Багато води утекло з того часу, багато зміни зробилося на Сході Європи, відрізняється і з огляду на нас на Україні. Жовтнева революція 1917 року в корні змінила ті суспільні відносини, які існували за часів царату, знищила підвалини економічного і духового рабства і втопила в морі крові прибувників насліддя і експлуатації. Ми — вільні. Ми високо тримаємо червоний прапор здобутий в огні революції з кличем: "Пролетарі всіх країн, єднайтеся!" і ведемо працюючи маси до світла і знання. Ми пролетарі-студенти Кам'янецького Сільсько-Господарського Інституту та Робітничо-Селянського Факультету пройшли в революційні часи цілий ряд перепон, беручи активну участь в боротьбі працюючих з міжнародним капіталом. В сучасний момент ми знаходимося в виключних умовах і з великим завданням вивчаємо агрономічні науки та вивчаємо господарство як Східної, так і Західної України, з метою, по скінченню Інституту, повести активну працю по відродженню сільського господарства та підняття культурних знань нашого темного селянства. Але ми на цьому не залишаємося. Нас цікавить життя тієї частини нашого селянства та робітництва, яка найбільш була пригноблена старим державним урядом і примушена була залишити Україну, шукаючи на стороні кращої долі. Це масове покидання України перед світовою війною спричинилося до того, що в сучасний момент ми маємо цілі колонії наших робітників і селян в Америці, які внесли на нові місця свої звичаї і культуру. Не дивлячись на те, що між нами існує велика політична перепона, ми всеж таки маємо можливість до деякої міри слідкувати за Вашим життям по тих газетних данях, які ми маємо. У нашій Інституті випадково одержується Ваша газета "Українські Робітничі Вісті", в якій відбиваються характерні картини з Вашого життя за кордоном, з тими революційними тенденціями, які так характерні для робітників і селян України. Але цього для нас не досить. Ми бажали б більше бути знайомими з Вашим життям і тому думаємо налагодити постійний зв'язок з Вами. Най живе міжнародна солідарність працюючих на яскравих прикладах наших відносин з Вами! Звертаємося з закликом і до того студентства — синів робітників і селян Америки, які теж як і ми в юнацькі літа студують науки, з метою бути освіченими і принести свої знання на користь працюючих мас, відкухнутися на наш захід і підтримувати теж культурний зв'язок з нами. Будемо перелисуватися, обмінюватися думками, через статті, які будемо перенести ми Вам, а Ви нам. Нас цікавить Ваше життя, яке в умовах країни має особливе соціальне тло. І гадаємо, що наше життя для Вас теж цікаве.

Дорогі товариші робітники, селяне і Ви юнаки-студенти вищих шкіл в Америці! Надсилаючи до Вас цього листа ми маємо надію, що Ви зрозумієте і ті матеріальні нестатки, серед яких нам приходиться працювати в сучасний момент в вищій школі. Горюжана війна на Україні зі всіма її тяжкими наслідками, недорід хліба в 1922 році, до цього часу дають відчувати себе, відбиваються найбільше на матеріальному положенню нашого студентства, якому приходиться жити в умовах, з тими дівастами собі засоби до життя на стороні. Отже гадаємо, що наш зв'язок з Вами буде мати як духовий, так і матеріальний характер. Всею в нашому Інституті працюється до 460 людей, студентів-синів селян і робітників, які з'їхалися сюди за одержанням освіти з цілої України і які по скінченню Інституту розідууться по далеким куткам і внесуть в наше село промінні світла й знання. Просимо переслати на імя нашого клубу газети, журнали, а ми в свою чергу не забудемо Вас. Підтримуйте нас, по можливості, і матеріально. Най живе братське єднання між юнаками-студентами Кам'янецького Сільсько-Господарського Інституту та Робітничо-Селянського Факультету і робітниками, селянами і юнаками-студентами вищих шкіл Америки! Най розвиваються культурні сили пролетаріату всього світа! Най прокидаються сили українського пролетаріату, котрий віками експлуатувався панамі різних націй! Будемо пам'ятати, що ми є авангард українського пролетаріату, який відірваний від У.С.Р.Р. і зараз експлуатується польськими, румунськими і іншими панамі в Галичині, Бессарабії, Буковині і Угорщині. З товаришеским привітом: Голова президії наукових гуртків клубу С.Г.І. та Робфаку імени Карла Маркса. (Підпис нечиткий.) (Печатка.)

КРЕДИТОВА КООПЕРАЦІЯ НА УКРАЇНІ.

Павло Христюк, що недавно повернувся з еміграції на Україну, в харківських "Вістях" намічує чергові завдання й ролі кредитової кооперації в народнім господарстві. Це торік, на весні, декретовано було організацію кредитових товариств та союзів їх. Приблизно тодіж організовано було фінансовий центр української кооперації — Всеукраїнський Кооперативний Банк, "Українібанк" і версеської кооперації — "Всекобанк". З цього часу, в зв'язку в відродженні нашого народнього господарства і більшою рівновагою наших соціально-економічних відносин, почався глибокий процес "низового" будівництва кредитових операцій. Відновило свою діяльність багато кредитових та позичково-ощадних товариств. Сільсько-господарська т-ва, що організувалися раніше, зразу-ж майже всі перейшли на новий статут, включивши в число своїх функцій і кредитові операції; Наркомзем діяльно працює над організацією товариств сільсько-господарського кредиту. В наслідок, в липні місяці цього року, ми маємо на Україні більше 4 тисяч ріжнових роду початкових кооперативів, що мають кредитові операції. Основну роботу в справі будівництва кредитової кооперації взяв на себе "Всеукраїнський Союз Сільсько-Господарської Кооперації" — "Сільський Господар". Він об'єднує зараз до 100 районних с-г. союзів і до 4000 кредитових сільсько-господарських товариств (крім понад 2-ох тисяч колективних господарств). Організований як союз сільсько-господарської кооперації взагалі (прямче завдання якої — організація сільсько-господарського виробничого процесу і збуту продуктів сільського го-

сподарства), "Сільський Господар" в процесі своєї роботи відійшов до справи будівництва початкового апарату кредитової кооперації і пробує вирішити її шляхом розширення функцій початкових с-г. кооперативів (включаючи в число їх функцій кредитові операції). Чи доцільність в такій спосіб розв'язати складну справу шляхом організації самостійних, окремих кредитових товариств та союзів їх або товариств с-г. кредиту, покаже найближче майбутнє. Але що "Сільський Господар" не об'єднує всі справи будівництва кредитової кооперації, це вже тепер ясно. Мійські й містечкові кредитові та позичково-ощадні товариства шукають для себе окремих організаційних союзних форм. Про це свідчать, між іншим, скликана димидіями Всеукраїнська Нарада представників позичково-ощадних (переважно ремісничих, мійських) товариств: — це з одного боку. З другого — потреби сільського господарства в кредит береться обслуговувати Наркомзем, під проводом "Комітету допомоги сільському господарству при В.У.Ц.В.К." В даний момент проводиться організація товариств сільсько-господарського кредиту. 26. червня "Комітет допомоги сільському господарству" постановив організувати губерніяльні т-ва сільсько-господарського кредиту в Харкові, Одесі й Катеринославі. Основне завдання т-в сільського госп. кредиту — це організація довготривалого кредиту для сільського виробництва, з ухилом в бік переважної кредитованія с-г. колективів. Нарешті, "Українібанк" ставлячи своїм завданням організацію кооперативного кредиту в цілому, має відношення також і до кредитованія (а в зв'язку з цим і до інструктування й організації) початкових товариств сільських і мійських. В зв'язку з швидким розвитком справи кооперативного кредиту стоїть ще одна важлива чергова справа — остаточного з'ясування відношення до кооперації взагалі і до кредитової зокрема з боку наших державних і комунальних органів. Нам треба остаточно покінчити з деревольніми буржуазним відношенням до кооперації, котре мало на меті ізолювати її від широкого е-

ГАЛИЦЬКО -- РУССКІ.

Під таким наголовком львівська "Земля і Воля" з 14. жовтня містить таку статтю: На нашому народньому організмі ятриться болік, який в патології інших народів не знаходить собі подібного. Кождий нарід має свої питомі недуги, що являються впливом його нездорових внутрішніх сил в капіталістично-устрою, але недуги, яка би виходила не з отрутих життєвих соків, але була органічною штучною причиною, немає здебільше ніде за винятком хіба українського народу. Бо коли перейдемо усі народи, то не знайдемо в ніякому такої появи, щоби поодинокі члени виростаючи з того самого народнього пня, перешли історично його племенній окремішності, відрубної культури, словом існування самого себе. На такий парадоксальний суперечности, якої справді здоровий ум людський не в силі розібрати, базують наші галицько-руські ідеологія. Зроджені з галицько-українського селянського народу, вродили його сини, яким матері не тільки зарані співали про сумну долю українського хлопчачого-мужика, але які в своїй молодості переважно самі переживали що недалеко відшлющивши з від селянської стріхи, кидають своїм народом в вічі анатому: нема тебе! Коли чужі ворожі сили кидають таке заперечення собі-не-власному українським масам, то це звичайно зрозуміло. Вони стремлять закрити брех-

нею дійсність, обманити світ, для своїх матеріальних, самозлюбних цілей. Але коли така анатема виходить від членів того самого невдовеного народу, то для цього нема ніякого оправданія. Розбираючи суть москвофільства слід зазначити, що в нього нема окремих соціального стремління. Не знає воно поділу по соціальним верствам, тому нема у нього якогосьбудь класової політики. До селянських мас підходять галицько-руські москвофіли з кличами російської націоналізму, захиляючи його як спасителя з національної і політичної неволі. Ставлячися ворожо до української національної культури та вважаючи її як штучний твір, пропагують галицько-руські в своїй публіцистиці і в своїх видавництвах, писаних для народних мас українсько-російською тарабанщиною, а для своїх нечисленних інтелігентів лихого російщиною, російську культуру старої, царської доби. За існування царату прихильники найбільш темної, чорносотенної реакції, отакали такими й сьогодні, хотів писання їх відповідно до зміненних політичних відносин на Сході прикрашені вже "соціалістичними" кличами і фразами так званого "сменовіховства". Та їхні популярні, від нас прямо позичені кличі, як "землі і воля!" це не вплив їх якоїсьбудь ідеології, а прямо потреба їх тактики. Тимто во-

ни і ризняться від нас в своїй політичній роботі. Клич "галицько-руські соціалісти" кидають цей клич, то він обчислений ними не на боротьбу з капіталістичним ладом, бо боротьби такої вони в дійсности не ведуть, а на відкриття їм доступу до робітничих і селянських працюючих мас, яким зараз після цього революційного клича, поручають тов-о Качковського, що було досі і є й на далі ідейним центром чорносотенної капіталістичної України! І от не ширення соціалістичного світогляду, а довнення менше свідомих одиниць з поміж робітництва і селянства для своїх русофільських цілей, це їх властива робота. Коди-б їм справді розходилося о пролетарську політику, вони йшли би з робітничим спільним руслом, спільним пролетарським фронтом, а не намагалися би розпоршувати робітничі та селянські маси окремими новими партіями. Тому то діяльність їх має наглядно всякі ознаки шкідливої для пролетаріату реакційної роботи, перед якою треба остерігтися наше робітництво і селянство. Галицько-руські не мають за собою ніяких класово-свідомих мас. Щойно останніми часами користаючи з розвалу української трудової партії, наміряють вони літи на сідло та осунути якусь окрему селянську партію. Досі живітими вони завдяки піддержці трудовиків, які в своєму політичному безглузді відвинули капіталістичного занепаду, в якому знайшлися вони після повоєнного політичного перевороту, головню після створення Української Соціалістичної Радянської Республіки. Ставлячися ворожо до українства взагалі, являються галицько-руські ворогами Радянської України, якої вони як єдинодієльні не признають. В нехтованні її зійшли вони з трудовиками на спільній політичній платформі, користуючися однак іншою тактикою. Бо коли трудовий табор не скривав явної ворожнечі до Радянської України, то його москвофільський союзник задоволюється, хапаючися за останки загублених обрусительних струй, які ще іноді як пережиток русифікаторської царської доби товчуться по радянських установах, хоч ці шкідливі пролетарської справи вже на вимерті.

Очевидно не на руку галицько-руським останній курс української державних та культурних установ на Радянській Україні. Та воїни всеж таки числять на дрімачій чорні сили реакції, яка леде ще дальше мріє про віднову царства Романових, про єдину, недеїму царську Росію... Це слід знати та пам'ятати, хто з замаскованими соціалістичним серпанком галицько-руськими стрічається. Їх чорносотенні зменююцькі душі прикриті змогали тільки новими, модерними фразами, внутрі вони ті самі, якими були перед революцією. А особливо слід знати про це нашому робітництву та селянству, до якого вони просягають свої брудні руки. Проч з чорносотенними зрадниками, ренегатами — і тими всіми, що розеднують пролетарський соціалістичний рух! СТРАЙК ПОЛІЦІ В МЕЛБОРН МЕЛБОРН, 3. листопада. — Місцеве поліція вийшла в середу на страйк. Мейор міста поклякав скебів, але вони не можуть дати собі ради з регулюванням руху. В місті панує хаос. Страйкуючі поліція надають на скебів і здорові їх повинувать. Приходило вже навіть до стрілянини, але нікого не ранено. Причиною страйку поліції є недовільне поведіння деяких поліційних урядників з поліціями. Рядові поліція домагається, щоби цих урядників змінено, але власті відмовилися це зробити. В наслідок цього поліція вийшла на страйк.



НОВА ЦІННА КНИЖКА!

Ми дістали з Європи дуже цінну книжку для кожного свідомого українського робітника і фермера, написану А. Богдановим, п. н.

Початковий Курс Політичної Економії

(В ПИТАННЯХ І ВІДПОВІДАХ) Це перша того рода книжка в українській мові. Книжка має 127 сторін дрібною друку в самих питаннях і відповідях. Не один робітник, що читав вже матеріали про політичну економію з інших книжок і не міг все зрозуміти, має тепер спромому вирішити незрозуміле, бо в цій книжці є 300 ріжних питань в обсягу політичної економії і довші або коротші відповіді на них. ЦІНА КНИЖКИ 50 ЦЕНТІВ. Замовлення і гроші посилайте на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS COR. FRITCHARD & MCGREGOR STS. WINNIPEG, — — MANITOBA, — — CANADA.

"КОСМОС"

Досі вийшли з друку наступні книжки Видавничого Товариства "Космос": ТЕОРІЯ ІСТОРІЧНОГО МАТЕРІАЛІЗМУ. (П. Бухарин.) 325 сторін \$2.00 НАРЛ МАРКС, ЙОГО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ. (Ю. Стежков.) 112 сторін .25 ЧЕРВОНА ЗОРЯ (УТОПІЯ). (А. Богданов.) Друге, переглянуте видання. Переклад Ост. Ніткі, ілюстрації Ів. Бабія. 160 сторін .25 ПОРАДНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. (Проф. О. Співаський.) 150 сторін .35 МАТЕРІАЛІЗМ—ФІЛОСОФІЯ ПРОЛЕТАРІАТУ. (Горев.) 112 сторін .25 ЗАРОБІТНА ПЛАТА, ЦІНА І ЗИСК. (Карл Маркс.) .20 Замовлення на ці книжки разом з грішми посилайте до: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Fritchard & McGregor Sts. — Winnipeg, Man.

НОВІ КНИЖКИ! -- НОВІ КНИЖКИ!

Вже вийшли з друку і продаються в редакції "У. Р. В." наступні нові книжки: ТАРАС ШЕВЧЕНКО В СВІТЛІ ЕПОХИ — написав А. Річицький. Видання "Космоса", 200 сторін друку, на добрім папері і в гарній твердій оправі. — Ціна .75 ЮДА — робітнича драма в 5-ох діях, написав Е. Рих Мюггам. Видання "Космоса", 128 сторін друку, на добрім папері і в гарній твердій оправі. — Ціна .75 ВЕРХИ (поезія), написав Юліан Шпол, 48 сторін друку. — Ціна .10 ДВАНІЦЯТЬ — драма в 5-ох діях з життя повстанчої ватаги в Східній Галичині в місяці жовтні-листопаді 1922 р. — Написав М. Ірчан .50 БЕЗРОБІТНІ — драма в 3-ох діях. Написав М. Ірчан НЕЖДАНІЙ ГІСТЬ — драматичний етюд в 1-ій дії. Написав М. Ірчан. — Ціна .10 Замовлення разом з грішми слати на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Fritchard & McGregor Sts. — Winnipeg, Man.

УВАГА! — ДІЯСНА НАГОДА! — УВАГА!

Повідомляємо всіх наших читачів, нотрі сладають собі бібліотеку і доронуть кождою доброю книжкою, що тепер мають нагоду набути всі числа журналу "ГОЛОС ПРАЦІ" ЗА 1922 РІК опрарлені в одну гарну книжку тільки за \$2.00.

Книжка має в собі числа "Гол. Праці" за місяці: цвітень, май, червень, липень, серпень, вересень, жовтень, листопад і грудень на суму \$1.95, оправа і вилісна коштують \$1.05, що разом вносить \$3.00. Ви маєте тепер нагоду дістати цю прегарну книжку тільки за \$2.00. Спішіть з замовленнями, бо скількість книжок не велика. Колись пізніше не один з нас хотів би мати таку книжку, але тоді БУДЕ ВЖЕ ЗА ПІЗНО. Замовлення разом з грішми посилайте на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Fritchard & McGregor Sts. — Winnipeg, Man.